lith
TELİF HAKLARI AJANSI
COPYRIGHT AGENCY

Aydınlanmanın Kadınları

OYUN REPERTUVARI

Bilimde, sanatta, siyasette ve kültürel yaşamda
iz bırakan kadınların hikâyeleri

ARUŞ
Arusyak Papazyan'in Hikâyesi

YEŞİL MANDALİNA KOKUSU
Sabahat Göğüş'ün Hikâyesi

ANKARA KADINI
Nezihe Muhittin'in Hikâyesi

ADELA
Adile Naşit'in Hikâyesi

HOLDEN'İN KÜLKEDİLERİ
Sahne Tarihindeki Kadınların Hikayesi

LİTH AJANS

Yazarlar ve kültür üreticileri ile yayıncılar, tiyatrolar, sanat kurumları ve okurlar arasında güçlü bağlar kurmayı amaçlayan Lith Ajans, yalnızca eserlerin temsilini üstlenen bir ajans olmanın ötesinde, nitelikli eserlerin görünürlüğünü artırmayı, kültürel mirasın korunmasına katkı sunmayı ve özgün projeler geliştirmeyi temel misyon edinmiştir.

Lith Ajans; edebiyat, tiyatro, müzik gibi farklı alanlarda eserlerin temsilini yürütürken telif yönetimi, yayın danışmanlığı, dramaturjik değerlendirme, proje geliştirme ve kültürel iş birlikleri konusunda da çalışmalar gerçekleştirmektedir.

Lith Ajans, sanat eserlerinin yalnızca bugünü değil geleceği de şekillendiren güçlü araçlar olduğuna inanır. Bu anlayışla hazırlanan her projeyle toplumsal hafızayı canlı tutmayı, kültürel değerleri görünür kılmayı ve yeni kuşaklarla buluşturmayı hedefler.

SUNUŞ

AYDINLANMANIN KADINLARI

Toplumların dönüşümü, çoğu zaman görünmeyen cesaret hikâyeleriyle başlar. Bilimde, sanatta, eğitimde, siyasette ve kültürel yaşamda önyargıları aşarak yeni yollar açan kadınlar, yalnızca kendi dönemlerini değil kendilerinden sonra gelen kuşakların yaşamlarını da değiştirmiştir.

Aydınlanmanın Kadınları Oyun Repertuvarı, Türkiye'nin modernleşme ve aydınlanma yolculuğuna katkı sunmuş öncü kadınların gerçek yaşam öykülerini tiyatro aracılığıyla geleceğe aktarmayı amaçlayan biyografik oyunlardan oluşan özel bir repertuvardır.

Bu repertuvarda yer alan her eser, tarihsel gerçeklikten beslenen bağımsız bir yaşam öyküsünü anlatırken bir araya geldiklerinde ortak bir kültürel hafıza oluşturur. Sahneye taşınan bu hikâyeler yalnızca bireysel başarıları değil cesareti, direnci, üretimi, eşitlik mücadelesini ve toplumun dönüşümüne katkı sunan öncülüğü de görünür kılar.

Bu repertuvarın amacı, geçmişi anmakla sınırlı değildir. Genç kuşaklara ilham verecek rol modeller sunmak, tarihimizin öncü kadınlarını daha geniş kitlelerle buluşturmak ve biyografik tiyatro aracılığıyla kültürel belleğin yaşatılmasına katkı sağlamaktır.

Her yeni oyun, bu repertuvara eklenen yeni bir yaşam öyküsü ve yeni bir ilham kaynağıdır. Bu yönüyle Aydınlanmanın Kadınları, tamamlanmış bir proje değil; büyümeye devam eden, Türkiye'nin kültürel hafızasını sahne sanatları aracılığıyla geleceğe taşıyan yaşayan bir repertuvardır.

TELİF HAKLARI AJANSI
COPYRIGHT AGENCY

AYDINLANMANIN KADINLARI

OYUNLAR

ADELA / ADİLE

Yazan: Özlem Erben
Tür: Dram (Müzikli Biyografi)
Bölüm: İki Perde (Tek Perdeli metni de mevcut)
Oyuncu: 1 Kadın - 1 Erkek - 1 Kukla

Oyun Konusu:
Adela, Adile Naşit'in hayatını biyografik ve düşsel bir kurgu içinde ele alır. Oyun, Adile Naşit'in oyunculuk kariyeri ve sanat hayatının yanı sıra onun bir anne, eş ve evlat olarak yaşadığı acıları ve içsel çatışmalarını da sahneye taşır. Oyun, gerçeklik ile bilinçaltı arasında gidip gelen, zaman ve mekânı bükerek ilerleyen özgün bir anlatım yapısına sahiptir.

Oyunun merkezinde yer alan Adela, koma halinde olan ve ölümle yaşam arasında sıkışmış bir kadındır. Sahne, Adela'nın zihninin bir yansıması olan kulis mekânında geçer. Ona eşlik eden karakterlerden İbiş, hem çocukluk anılarının hem de babasıyla olan ilişkilerinin simgesidir. Takım Elbiseli Adam ise bir yandan ölümün temsilcisi, diğer yandan ise Adela'nın zihinsel uyanışının rehberidir.

Adela, geçmişe, anılarına, kayıplarına ve bastırılmış duygularına doğru bir yolculuğa çıkar. Bu süreçte özellikle kaybettiği oğlu ve onun ardından duyduğu derin yas duygusu belirleyici olur. Oyun boyunca Adela, yaşamı yeniden seçme ve hayata tutunma arzusu ile ölümle buluşup oğluna kavuşma isteği arasında gidip gelir.

Adela, "2022 Erhan Gökgücü Oyun Yazarlığı Yarışması"nda özel ödüle ve "2022 Ustalara Vefa-Sanata Destek Lions Çukurova Bölgesi Tiyatro Ödülleri"nde yılın yazarı ödülüne layık görülmüştür. Aynı zamanda Devlet Tiyatroları oyun arşivine girmeye de hak kazanmıştır.

ANKARA KADINI

Yazan: Hüseyin Erdoğan
Tür: Şarkılı Dram
Bölüm: İki Perde
Oyuncu: 1 Kadın

Oyun Konusu:
Cumhuriyet kurulmuş, partileşme süreci başlamıştır. Nezihe Muhittin ve arkadaşları, büyük bir şevkle Türkiye Kadın Fırkası'nı kurarlar. Hedefleri genç cumhuriyetin yanında yer almaktır. Ama ne Nezihe ne de partisi bir türlü Mustafa Kemal'e ulaşamaz. Ulaştırılmazlar. Bürokratları, askerleri, aydınlarıyla Atatürk'ün ve cumhuriyetin etrafına duvar örmüş erkekler topluğunu aşmak imkansızdır.

Hem aile hem de sosyal dünyada erkek egemen iklimi yenemeyen bir aydın kadın, soluğu tımarhanede alır. Orada, Ankara'dan gelecek mektubu bekler. O mektup hiç gelmeyecek, Nezihe, olması gereken Ankara Kadını olamayacaktır. Politik bir kadının tragedyası, kantolu tangolu tragedyası...

ARUŞ

Yazan: Mustafa Aslantaş
Tür: Dram
Bölüm: İki Perde
Oyuncu: 1 Kadın - 3 Erkek

Oyun Konusu:
Aruş, Osmanlı İmparatorluğu'nda sahneye çıkan ilk profesyonel kadın tiyatro oyuncusu Arusyak Papazyan'ın hayatından esinlenerek kurgulanmış, tiyatro dünyasına ve kadın sanatçıların mücadelesine odaklanan bir oyundur.

Oyun, Aruş'un tiyatro aşkı ile kadın olmanın getirdiği toplumsal baskılar arasında sıkışmış hayatını anlatır. Sahneye olan tutkusu uğruna geleneksel rollerle, kıskançlıklarla, aşklarla ve baskılarla yüzleşen Aruş'un hayatı, sanat uğruna verdiği fedakarlıkları gözler önüne serer. Özellikle kocası Sepon'un baskıları ve sanat çevresindeki çatışmalar, Aruş'un sahneyle kurduğu ilişkinin merkezindedir.

Oyunda aynı zamanda kadınların sahneye çıkmasının yasaklandığı dönemlerde erkeklerin kadın kimliğiyle sahne alması (zenne geleneği), kimlik arayışları, özgürlük ve bastırılmışlık temaları da işlenir. Tiyatro sanatının büyüsü, kadın direnişi ve bireysel özgürlük arzusu etrafında şekillenen eser, hem trajik hem hiciv dolu sahnelerle ilerler.

Aruş, "2026 Erhan Gökgücü Oyun Yazarlığı Yarışması"nda ödüle layık görülmüştür.

HOLDEN'İN KÜLKEDİLERİ

Yazan: Abdullah Öztürk
Tür: Dram
Bölüm: Tek Perde
Oyuncu: 1 Kadın - 1 Erkek

Oyun Konusu:
Holden'in Külkedileri, tiyatro tutkunu genç bir kadın olan Aylin'in, oyuncu olma hayalleri ile ailesel baskılar arasında sıkışmış ruh hâlini; kadınların tarih boyunca sahneye çıkma mücadelesiyle harmanlayan, düşsel ve politik unsurları iç içe geçiren bir tiyatro oyunudur.

Aylin, bir televizyon stüdyosunun depo sahnesinde babasından kaçarak saklanırken, burada eski bir Külkedisi kuklası ile karşılaşır. Kukla, Aylin'le adeta konuşur ve onu geçmişteki kadın oyuncuların bedenine sokar: Afife Jale, Papazköprülü Amelya, Aruşyak Papazyan ve daha niceleri... Oyun boyunca Aylin bu kadınların anılarına, mücadelelerine ve sahnede yaşadıkları baskılara tanıklık eder. Her bir karakter, kadın olmanın ve sahnede olmanın yükünü ve bedelini farklı biçimlerde taşır. Kukla, yalnızca Aylin'in iç sesi değil; bastırılmış kadınların tarihsel sesi, mücadele eden kadın sanatçıların ruhudur. Aylin bu yolculukla hem kişisel korkularını hem de sistematik baskıları fark eder. Kukla aracılığıyla, kadınların sahnede yer almak için gösterdikleri direnci bizzat yaşar ve sonunda kendi sesini bulur.

Holden'in Külkedileri, Devlet Tiyatroları tarafından düzenlenen "Cumhuriyet'in 100. Yılında Kadın" konulu oyun yarışmasında 1. lik ödülüne layık görülmüştür.

MÜZECİ

Yazan: Mehmet Yılmaz
Tür: Dram
Bölüm: İki Perde
Oyuncu: Oyuncuların bir veya birden fazla rol almasına bağlı olarak 12-30 kişi aralığında oyuncuyla oynanabilir. Kadın erkek dağılımı dengelidir.

Oyun Konusu:
Müzeci, Türkiye'nin ilk kadın arkeologlarından Sabahat Göğüş'ün gerçek yaşam öyküsünden esinlenen biyografik bir dramdır. Oyun, 1990 yılında yaşlı Sabahat Göğüş'ün doktoruna hayatını anlatmasıyla başlar ve seyirciyi 1920'lerden itibaren Antep'in savaş yıllarına götürür. Çocuk yaşta annesini, kardeşini ve doğmamış kardeşini savaşta kaybeden Sabahat, yaşadığı büyük acılara rağmen eğitimle hayata tutunur ve yaşamını Anadolu'nun tarihini korumaya adar.

Yıllar sonra Gaziantep'e dönen Sabahat, büyük imkânsızlıklar içinde şehrin ilk müzesini kurar, tarihi eser kaçakçılığıyla mücadele eder, kazılar yürütür ve kültürel miras bilincinin yaygınlaşması için çalışır. Kişisel hafızası ile kentin hafızasını aynı potada buluşturan oyun, savaşın yıkıcılığına karşı bilimin, eğitimin ve kültürel mirasın iyileştirici gücünü anlatırken, Cumhuriyet'in aydınlanma ideallerine adanmış bir yaşamın etkileyici portresini sahneye taşır.

Müzeci, Devlet Tiyatroları tarafından düzenlenen “Cumhuriyet’in 100. Yılında Kadın” konulu oyun yarışmasında 3. lük ödülüne layık görülmüştür.

Oyunun, Yeşil Mandalina Kokusu adıyla tek perde ve tek kadın oyunculu metni de mevcuttur.

YEŞİL MANDALİNA KOKUSU

Yazan: Mehmet Yılmaz
Tür: Dram
Bölüm: Tek Perde
Oyuncu: 1 Kadın

Oyun Konusu:
Oyun, Türkiye'nin ilk kadın arkeologlarından Sabahat Göğüş'ün hayatı üzerinden ilerleyen biyografik bir dramdır. 1920'lerden 1990'lara uzanan bu hikâye, savaşın ortasında çocukluğunu yitiren Sabahat'in, hem kendi yaralarıyla hem de toplumun tarihine sahip çıkma mücadelesiyle örülüdür.

Sabahat, Antep Harbi sırasında ailesini kaybetmiş bir çocuktur. Savaşta yaşadığı trajediler, onun dirayetli, mücadeleci bir kadına dönüşmesine neden olur. Yıllar sonra Antep'e döner ve tüm imkânsızlıklara rağmen şehrin ilk arkeoloji müzesini kurmak için büyük bir mücadeleye girişir. Erkek egemen toplum, tarihi eser kaçakçıları, bürokratik engeller ve yalnızlıkla savaşan Sabahat, arkeolojiye ve geçmişin izlerine sahip çıkmayı bir vatan görevi olarak görür.

Oyun boyunca, Sabahat'in içsel dünyasına, kayıplarına, kırılganlıklarına ve direncine tanıklık ederiz. "Yeşil mandalina" metaforu ise çocuklukta tadı bilinmeden yitirilen güzelliklerin simgesi olarak anlatının merkezine yerleşir.

Bu güçlü tek kişilik anlatı, hem bireysel hem toplumsal hafızaya dokunur; geçmişle hesaplaşırken geleceğe umut taşır.

Yeşil Mandalina Kokusu, Devlet Tiyatroları oyun arşivine girmeye de hak kazanmıştır.

İLETİŞİM

www.lithajans.com

•

lithajans@gmail.com

•

instagram.com/lithajans

•

facebook.com/lithajans

•

x.com/lithajans